

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Égész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

Az új főispán.

— Csongrádvármegye kiténtetése. —
Csongrád, 1901. deczember 1.

Mikor elhozta virágait a rügy fakasztó tavasz — gyászba borult vármegyénk egy nagynevű, áldott emlékü halottunk koporsója fölött.

Virágfakadaskor tele volt a szívünk gyászszal s ime; az őszi lomb hullása idején csordultig van szívünk örömmel.

Mintha visszaszállott volna minden remény, minden öröm, amelyek régóta messze elkerülték, az ádáz pártviszályairól híressé vált megyét.

Dr. Csató Zsigmond kinevezése kiténtetése a megyének: jele a bizalomnak vármegyénk iránt. Egy kész program.

Csongrádmegye végre vissza van adva önmagának, — nem idegen megyebeli főnöke lesz, hanem önmagából adott közigazgatásának vezetőt.

Ez azt mutatja, hogy a belviszályok megszüntetése remélhető. Remélhető, mivel ez a kinevezés mintegy utal arra, hogy ezt a feladatot oldja meg, — hiszen ép azért nem új embert, hanem a viszonyokkal ösmerős férfit szemelt ki erre a kormány.

De legnagyobb jelentőségét a kinevezésnek abban látjuk, — hogy Csongrádvármegye fiaai közül keresett a miniszter és Csongrádvármegye férfiai között talált olyan embert, akinek kezébe adhatta a kormányzás jogát.

A vármegye életében ez olyan régóta nem tapasztalt kiténtetés, hogy ennek mélyreható eredménye bizonyosan el nem maradhat.

Hogy mi lesz az eredmény? — látszik már az előzményekből.

Az érdem jutalma, a kötelességteljesítés méltánylása, a pártküzdelmek helyett az általános megyei érdekek békés szolgálata... Ezeket látjuk mi az új főispán multjából irányelvek gyanánt kisugárzani.

Köztudomásu ugyanis, hogy a főispáni diszes állás elnyerésére egyetlen lépést sem tett, sőt tisztelőit is a leghatározottabban eltiltotta attól, hogy bármiféle mozgalmat indítsanak érdekében.

Hát ez az egy vonás is jellemzi, hogy a miniszter jó helyen kereste a szerény, kötelességét teljesítő tisztviselők mintaképét, mert az új főispán szerénysége és munkássága a vármegye összes tisztviselőire bi-

zonyosan némes példaként fognak hatni.

A kötelesség teljesítés méltánylását pedig joggal remélheti a vármegye közönsége a jövőben; hisz a belügyminiszter adta rá a példát, sőt a vármegye élén álló vezetőférfiak gondolkodásmódja is ezen a csapáson haladt eddig, s ebben az irányban fogják egyengetni útját a jövőnek is.

A pártküzdelmek helyett az általános megyei érdekek békés szolgálatát remélhetjük továbbá, az új főispán kormányzása alatt. Sokkal szerencsésebb helyzete van, mint nagynevű elődjének volt, akit minden megnyerő, némes és lebilincselő tulajdonai mellett is idegennek néztek kiméletlen ellenfelei — a pártvezetők.

A pártzenvedélyek csillapultát jogosan remélhetjük tehát az új főispántól, mert az eddigiekből ítélve — mindig föléje tudta helyezni magát a pártoknak. Előtte elvtárs és ellenfél, jó barát és ellenség nem tett különbséget.

Ha tehát Széll Kálmán, aki az általános országos politika nagy mestere, a párturalmi kormányzást megszüntetendő, vármegyénk kormányát olyan ember kezébe akarta adni, aki megértse a modern közigazgatás feladatát és megtudja hozni Csongrád népének a békés közigazgatás korszakát: akkor jól kereste ki és jól találta fel Csató alispánban a kibontakozás vezérét, a jövő emberét.

Hosszu idő óta, több mint egy század óta most jutott először újra Csongrádmegye kormánya csongrádmegyei férfiu kezébe.

Adja Isten, hogy visszatérjen vele a régi béke, az elköltözött jólét és az összetartás.

Miért gyűlölje egymást a magyar örökké?

Hiszen olyan kevesen vagyunk.

Egy nagy előnye van boldogult főispánunk felett, amit fentebb említettünk, hogy Csongrádvármegye ellenzéki emberei is magukénak tartják őt és amint tudom: partatlansága folytán tisztelik, sőt egy pár botor elméju ember kivételével becsülik, sőt szeretik is őt: amit boldog emlékü főispánunk, — aki csupa szív volt — nem birt elérni.

Amikor átveszi boldog emlékeztű és nagynevű elődjének hivatali örökségét az új főispán: kívánjuk,

hogy a jövőben is az legyen iránya ami a multban volt — pártatlan kormányzással békésen szolgálni Csongrádvármegye népének általános érdekeit.

Ebben a szép hivatásában bizva, elérhető sikerében remélve, üdvözljük Csongrádmegye főispánját.

Dr. Hollósy.

Csongrád megye községei és a közigazgatási reform.

— Az alközségek alapítása ellen. —

Beszélik már egy évtized óta, hogy a csongrádmegyei szocializmust a nagyuradalmak aránytalan adózási kedvezményei s a kisbirtokosok túlterhelt pótdói, ártéri kirovásai és aránytalanul igazságtalan mértékekkel kiosztott közterhei okozták első sorban.

Eltelkintve attól, hogy a nemzeti vagyion hűbéri osztogatása ma már ellenkezik a jogegyenlőség elvével — mégis találunk olyan motivumokat újabb törvényhozásunk codexében, amelyekben a rég letűnt feudális korszak viszhangjára ösmé- rünk.

Sennyei Pál báró, az aulikus, a gögös aristokrata megelőzte 48-as elvtársait és a szabadelvűpárt fölött óriási magaslatra kiemelkedett az utókor előtt, mikor látjuk, hogy azt a feudális izlésű közigazgatást, épen a nemzet erejének, polgári osztály kifejtésére a nepotizmus posványából felakarta emelni a modern civilizáció magaslatára: utódai ellenben a liberalis és függetlenségi jelszavak daczára is megalkották az árvizmentesítő társulatok és az alközségek mai szervezetét, amelynek tartalmából épen a méltányosság és az osztó igazság hiányzik, ellenben középkori mértékkel van a felelősség elve alkalmazva a boldogemlékü Horváth Gyula szellemében.

De ezek az ármentesítő társulati szervezetek, amelyek igazságtalan módon nehezedenek rá egyes kisebb birtokosok vállaira — csak azt mutatják, hogy a nagyuradalmak védelmére fel kell áldozni a kisebb birtokosokat: mert a középkori felfogás ezt az elvet szentesíté századok alatt.

Azonban mikor a községi törvény alkotásánál, az 1886. évi XII. t. cz. 152. §-át megalkotta a törvényhozás: ez a szegyeteljes §. prókatori fufanggal nemcsak áldozatul dobta a népet, a kisbirtokosokat a nagyuradalmak — hanem gúnyt üzött belőlük, mikor a szegény községeket környező óriási nagyuradalmakat, kivette a községi terhek viselése alól, egy otromba tréfa ürügye alatt. Minthogy községi terhekről volt szó — a nagyuradalmaknak megengedte azt az álszabadelvű, tehát nem polgárosító, hanem feudális, zsenri kormány, hogy a nagyuradalmak ne viseljék együtt a szegény kisbirtokosokkal a községi a közterheket, hanem ők is csináljanak a kastélyból, istálóból, kasznárakból külön községet és pár száz forintos parádéval, imitált, úgynevezett alközséggel az összes községi terheket a kisbirtokosok nyakába akaszszák.

Nem azért hibáztatom a letűnt liberális korszakot, mert aulikus volt, mert gőgös, hűbéri elvekre, a nepotizmusra és nem az igazságra volt építve, a polgárosítás feladatait pedig folyton kigúnyolta alkotásaival: hanem azért gondolok vissza erre a korszakra elszomorodva, mert látam, hogy ez a korszak is (mint a 49-iki) csak frázisokban és ígéretekben volt bőkezű: de a polgári elem fejlődésével nem gondolt semmit, hanem azt lenézte, sőt a szabad ipar és szabad uzsora áldásával, meg az alközségek szabad utánzatával embertelen módon kigúnyolta.

Csongrádvármegye képviselői közt van több országos nevű férfiú.

Joggal tesszük fel róluk, hogy eme közigazgatási abszurdum: az alközségek alakítása és további fentartása ellen akciót indítanak a magyar civilizáció érdekében.

Csongrádvármegyenek sebeit csak távolról látja az ember — ide való lakos előtt fel sem tűnnek a túlmagos községi terhek és ártéri kirovások.

Az egész ország látja, hogy a szocialis bajok forrásai ezek — csak mi vesszük tréfára a dolgot amióta boldog emlékü főispánunk elhalt, aki a pótdádók leszállításának kérdését egész nagyságában átérezte.

Hiszszük, hogy Csongrádvármegye képviselői a magyarság védelmére kelnek s élére állanak a csongrádi szabadelvű párt törekvésének, amelyhez csatlakozni fog a megye összes városa, községe — hogy 1.) az ármentesítés feladatainak ellátását az állam vegye kezébe, mert ez nem helyi érdek, de országos érdek.

2.) a községi terhek apasztására szüntesse be a törvényhozás a nagyuradalmak kiváltságos alközségeit, hogy az óriási uradalmak is részt vegyenek a kisbirtokosokkal együtt, a községi terhek viselésében.

- u.

Közgyűlés.

Mult pénteken volt a képviselő testület rendes közgyűlése, melyen végre valóvá vált a bökénybe tervezett ut megvalósítása, a serházból azonban a gazdasági iskola céljaira szükséges épületrész vételét a képviselő testület a napirendről levette.

A hajóhidhoz a közgyűlés keményfa palincsokat köbczolat 8 filléért rendelte meg. Tandari János felelőszására elhatározta, hogy a hidmesteri állás Tandari János és Tari Mihály mellőzésével újabb pályázat útján töltsék be.

Tudomásul vette, hogy a mámai és nagyrébte az új kataszterbe sorolás munkálatai Réti Ferencz és Söhlly Gyula közbejöttével fognak megejtetni, s egyidejűleg elhatározta, hogy megkéri dr. Szivák Imre és Baross János képviselőket, valamint a pénzügyministert, hogy a földadó leszállításával általános, újabb kataszterbe sorolás, egyébként is tervezett munkálatait mielőbb foganatosítsassák.

A rakpart, kövezetvám és helypénz jövedelmeknek Fekete Balázs és társaitól évi 6305 korona bérösszegért nyilvános árverésen történt bérletét jóváhagyta. Tudomásul vette, hogy az 1901. évi költségvetést a közigazgatási bíróság intézkedés végett a belügyminiszteriumhoz tette át.

Pénztárnok javaslatára a közgyűlés leírta a Kuruczleki József terhére előirt 40 korona és a Csemegi Antal terhére 76 korona hátralékot, mert ez összegek nevezetektől jogosan nem követelhetők és per esetén behajthatók nem lettek volna.

Ábel Menyhérttel kötött szerződést jóváhagyta és Dragon Mihálylyal a holtisza halászatára vonatkozó szerződést, ennek kérelmére felbontotta.

A válykos gödröknél fennmaradt használatos terület bérletét és az azon lévő épületet 6 évre Bálint Mihálylyal adta bérbe, de kikötötte, hogy bérlő tűrni tar-

tozik bérletén keresztül egy iparvágány lerakását.

A tiszai fürdő vételét 22 szóval 2 ellenében elejtette, s itt Kókai István a maga álláspontját szónoki tüzzel avval is védte, hogy nem kell a fürdőt már csak azért sem megvenni, mert ő egyszer akart csak fürdeni, s akkor is 2 büszke zsidó vele fürdeni nem akart, pedig később kitűnt, hogy nem a zsidó nem akart vele fürdeni, hanem a járási orvos tiltotta, hogy vele mint fertőző betegségben trachomában szenvedő beteggel egészséges szemű ember együtt fürödjön.

UJDONSÁGOK.

Tömörkényi csendélet.

— Az alázatosság és szeretet paródiája. —

Hihetetlennek tartottuk, hogy a tömörkényi lelkészi teendőket is a gyűlölet jegyében teljesítik, ámbar ennek részben hibás maga az előjáróság is, mert nem akar élni törvényadta jogával, hogy a rendet fentartsa. De a legutóbbi napokban arról győzött meg minket Simonfi Gentilis, az alázatosság és szeretet fogadalmát tett szerzetes h. lelkész, hogy egy beszámíthatatlan elméjű, szerencsétlen beteg minden maliciájával, lehetlenné teszi Tömörkényen a békés állapotok és rend fentartását. Bebizonyította ezt a járási főszolgabírói hivatalban történt tárgyalás alkalmával is, mikor a Tömörkényi község képviselőjében megjelent jegyzővel állott szemben. Az eset a következő. Ezelőtt egy félévvel Simonfi Gentilis szerzetes barát, önkényűleg, főszolgabírói hatósági engedély nélkül árkot ásatott a legforgalmasabb út mellé, a parokhia földjére.

A község szó nélkül nézte — ahelyett hogy betiltotta volna szigorúan és feljelentette volna.

Később azonban mikor már több panasza merült fel a lakosság részéről, hogy az árok olyan mélyre lett ásva s életveszélyes az útasokra nézve, különösen a sötét idők alkalmával, végre a muladékos község feljelentette most már a járási főszolgabírói hivatalnak — kérve az árok betömését, a megbüntetés és árok betömés helyett. A tárgyalás elrendeltetvén — megjelent Tömörkényi község helyettes lelkésze és legnagyobb sajnálattal tapasztalta mindenki, aki jelen volt, hogy az a szerencsétlen ember gyógyíthatatlan beteg, s mint ilyenek nem lehet beszámítani gyűlölettől és rágalmaiktól áradó beszédeit, kifakadásait.

A tárgyalás során annyira képtelen volt uralkodni magán, hogy nem lehetett még azt sem megtudni tőle, hogy az árok kinek a költségén lett kiásva, mert az tartozik visszaállítani, miután engedély nélkül ásatta azt.

Ehelyett azt követelte, hogy a község, mint kegyúr fizesse az ő általa okozott költségeket, sőt a község ezen felül még kerítést is csináltasson az árok helyére.

És az előjáróság? Elég sajnós hogy nem élt jogával, s nem követelte erélyesen megbüntetését a törvényfelett álló szerzetesnek, hanem még alkudozni próbált vele!

Hogy is ne! Hiszen már a helypénz jövedelmét is követelni merészelt az alázatosság és szegénység fogadalmát tett szerzetes a községtől; mert úgymond a vásár a templom előtti téren van.

És az előjáróság? Késhegyig menő vitákat folytatott az egész község — ahelyett hogy a bíró uram oda szólt volna:

— A vásárt ezután 20 lépéssel távolabbi helyen tartjuk meg, a magunk portáján. Mert az a község joga, hogy hol tartja. Fizetni pedig nem fizetünk érte senkinek, mert a vásár és helypénz szedés jogát a község megváltotta, s azon nem osztozik senkivel.»

Ilyen állapot mellett aztán nem csoda, ha Tömörkényen nem bírnak elbánni a gyűlölet hirdetőjének telhetetlen követeléseivel.

— Csongrádvármegye főispánja. Végre a hivatalos lap meghozta az örömhírt november hó 27-én, hogy Csató Zsigmond drt nevezte ki ő felsége Csongrád vármegye főispánjává. Köztudomású, hogy a megye közönsége pártkülönbség nélkül Csató Zsigmond mellett foglalt állást — azonban az új főispán a leghatározottabban kijelentette, hogy visszautasít minden agitációt, mely az ő személyét akarja előtérbe hozni. Így történt, hogy a csongrádiaknak abbéli törekvése is, hogy a megye három járásában és Szentesen népgyűlések tartassanak az ellenzék kölcsönös támogatásával — kivihetetlen volt épen amiatt, mert értésükre esett, hogy az akkor még alispáni székben ülő főispánunk, minden ilyes mozgalomnak határozottan útját állja. Annál nagyobb lett az öröm, hogy a kormányelnök előterjesztésére, ő felsége a legszerényebb visszavonultsága dacára is méltányolni tudta a valódi érdemet. Mi sem bizonyítja jobban az általános örömet, mint az a körülmény, hogy magok az ellenzéki lapok, miután a Szentesi Lapok és a Csongrádvármegyei Ellenzék is lelkesedéssel üdvözlük az új főispánt. Csupán csak Hegyi Antal lapja tesz kivételt — amely az alázatosság, jobbulás és szeretet fogadalmá daczára, gonyolódva és durva hangon emlékezik meg a kinevezésről. Sajnáljuk, hogy nem bír tisztán látni a Tiszavidék, de reméljük, hogy ő is befogja ösmerni nemsokára — miszerint az új főispánban pártatlan védelmet talál minden igazságos ügy.

— Dr. Baross János országgyűlési képviselő, tegnapelőtt este városunkba érkezett, s részt vett a tegnapi tartott körvadászaton.

— A főispáni beigtatás. Dr. Csató Zsigmond főispán ünnepélyes beigtatása t. évi december hó 18-ik napján fog megtartatni, s rákövetkező nap lesz a tisztújító közgyűlés.

— Előleptetések a tisztújításnál. A vármegyei tisztújító közgyűlés előre láthatólag érdekesnek ígérkezik, amennyiben valószínűleg a hivatalok betöltésénél néhányan előre fognak lépni. Ezek közt biztosra lehet venni azt, hogy Cicatricis Lajos dr. főjegyzőt az alispáni székbe ültetik, s Mátéffy Kálmán csongrádi főszolgabíró, mint legérdemesebbet kollegái közül vármegyei főjegyzővé fogják bevalasztani, ellen jelöltek nélkül, egyhangúlag. A többi állásokra, amelyek így természetes sorozatban megürülnek, különböző tervezetek merültek fel és vannak kombinációban — azonban mi tartózkodunk ezeken tárgyalásába bele bocsájtkozni.

— Kereskedelem és Ipar című és nyomdánkban előállított novemberi szaklap száma technikai akadályok miatt jövő hónapban fog megjelenni.

— Múzsakör cím alatt oly intézmény létesítésén fáradoznak most többen a csongrádi intelligencia tagjai közül az ifjúság részére, mely főként zenetanítás, — de szavaltat vagy színlelőadás stb. létesítésével is foglalkoznék. Hogy ez létesülhessen, özv. Zelenka Jánosné kezébe eddig, — ilyen célokat szolgáló zongora vételére 160 (egyszázhatvan) korona gyűlt össze szíves adakozás útján. Mig ez összeg megfelelőre szaporodik, nevezett egyelőre «gyűjtés zenei célokra» adott jelzővel a «Csongrád városi takarékpénztár»-ba helyezte el saját nevére. Egyúttal tiszteletteljes köszönetet mond a közművelődés nevében azon, már eddig is ily lényes eredménnyel ékeskedő készségért, melylyel az emelkedő Csongrád újabb tervbevett kulturintézményének alapját megteremteti hajlandók voltak. Mivel még néhány adakozást be kell várnia, nevezett úrnő elszámolását a jövőheti lapszámunkban közli.

— A levéltári állás. Csongrád község képviselő testülete elhatározta, hogy megszünteti a levéltári állást, s a levéltári teendőket valamelyik más tisztviselővel teljesíteti. A vármegye jóváhagyta a határozatot ugyan: de hozzátette, hogy mindenesetre gondoskodják a község olyan

intézkedés tételéről, amelylyel ezt a fontos állást kellőképp pótolja, mert arra szükség lesz. Most aztán ott áll a dolog, hogy valószínűleg az előjáróság hivatalból fog előterjesztést tenni a tanácsnak, hogy ha már ugyanis nem lehet a költséget megta- karítani — maradjon meg a szervezeti szabályrendelet a jelenlegi alakjában. Min- denesetre kár volt Holló Adolf jegyzőt támadni, mert az előjáróság akkor is ah- hoz ragaszkodott, hogy ne változtassák meg a szervezeti szabályrendeletet, mert ugyanis szükség van erre az állásra.

— **Megszűnt helyettesítés.** Dömsödi József közigazgatási gyakorlatok Csongrád község harmadik jegyzői hivatalához volt beosztva, ahol helyettesítette Kovács Elemér jegy- zőt, aki ideiglenesen Csanyon teljesíti a jegyzői teendőket. F. hó végével Döm- södi József újra vissza foglalta előbbi állá- sát a vármegyei központnál, mint közigaz- gatási gyakorlatnok.

— **Sulyos testi sértés miatt.** Nagy sirán- kozással állított be a kir. járásbíróhoz elő- Kis Mátyásné csongrádi lakos, 12 éves Matyi nevű fiacskájával — azíránt panaszkodva, hogy gazdája Urbaniczki Pál csong- rádi lakos úgy elverte fiát, aki szolgál- latában állott, hogy a kis fiú majd bele halt a sebeibe. A fiúcska arca, teste csakugyan tele volt sulyos sebekkel, s a vakszeme táján olyan ütés nyomai lát- szottak egy nagy seb képeben — hogy csodálni lehet, miszerint a fiúnak nem lett oda szeme világa. A járásbírósnál meg- indított büntető eljárásnak most Urbaniczki Pálra nézve szomorú vége lesz: mert 3 évig terjedhető börtönnel, esetleg ha husz napnál hamarabb gyógyulnak be sebei — akkor egy évig terjedhető fog- házzal és 1000 koronáig terjedhető pénz- bírsággal büntethető az effajta virtuskodás.

— **Postamesteri sorsjegyei:** A magyar postamesteri kar a közönséghez fordul, ahhoz a közönséghez melyel állandó ösz- szeköttetésben van, melynek érdekeit a vidéken a közlekedés terén, és egyéb társadalmi vonatkozásban buzgalommal tö- rekszik kielégíteni. A postamesteri kar tisztán a magarejéből megteremtette nyug- dijegyesületét, s mikor megvolt ez az in- tézmény újabb humanus és kulturális cé- lokat tűzött maga elé: a magyar királyi postamesteri és kiadók egyesületének nevelő intézet és menedékházára, melyre már eddig 60.000 koronát gyűjtött össze. A kormány erre a célra most már tárgy- sorsjátékot is engedélyezett 10.000 korona fő- és 895 kisebb nyereményekkel. A sors- játékot maga a postamesteri egyesület kezeli s így távol van attól minden üzleti és vállalkozási nyereség. Jószívvá ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe ezeket a postás sorsjegyeket. A jótékony és a humanizmus oltárára ad, a ki vesz ilyen sorsjegyet. Kapható Váradi Jakab, Bagossy József urak és a Csongrádi fogyasztási szövetkezet üzletében, valamint a m. kir. postahivatalnál. *Egy sorsjegy ára egy ko- rona.* Huzás 1902. január 4-én Mező-Berényben hatósági ellenőrzés mellett.

Karácsonyi és újévi ajándéknak alkalmas órákat öt évi jótállás mellett, divatos és elegáns arany-ezüst ékszereket, china ezüst disztárgyakat hitelképes egyéneknek rész- letfizetésre is szállít Polgár Kálmán műorás és ékszerész, Budapest, VII. Erzsébet-körut 29. E régi és hírnéves cég 2000 illusztrá- cióval ellátott árjegyzékét kívánatra in- gyen és bérmentve küldi. Vidéki meg- rendelésekre különös figyelem fordítatik.

A Magyar Hirlap tizennegyedik esztendeje szolgálja már a nagy magyar közönség érdekeit s ebben a munkájában egyre erősödik, izmosodik. Minden irány- ban teljesen függetlenül, pártszempontoknak alá nem vetve, csupán az igazság diadaláért küzd folytonosan. Amellett, hogy komoly dolgokban mindig magas szín- vonalon álló szakértelem mond véleményét hasábjain, még mulattató, szórakoztató is a Magyar Hirlap. Tár- czái magannyi szépirodalmi gyöngyök. «A társaság» című rovatában a józsu humor nyilatkozik meg. Po- litikai és gazdasági cikkein kívül naponkint társadalmi kérdéseket is felöl és megold. Kedvezményekkel pedig szinte elhalmozza előfizetőit. Páratlanul áll a

maga nemében a kedvezmények között is a karácso- nyi ajándéknak számít. *ingyen könyvtár*, amit a Magyar Hirlap minden előfizetője teljesen díjtanulul kap meg karácsonyra, annak az arányában, hogy hány hónapig járatta a lapot márcziustól számítva — egyévben, egyfolytán. Ahány hónapig egyhuzamban, megszakítás nélkül előfizet valaki a Magyar Hirlap-ra, ha mind járt havonkint is: ugyanannyi pompás regényt kap kriszt- kindliképen, egyetlen garasnyi külön fizetés nélkül. A Magyar Hirlap előfizetési ára félévre 14 korona, negyedévre hét korona, egy hónapra két korona negy- ven fillér. A kiadóhivatal Budapesten van, az V. ke- releti Honvéd-utca 10. sz. alatt.

A nagy emberek társalgása. Ralph Waldo Emerson írja egy helyütt, hogy ha az emberek meggondolnák, mi van a közelükben egy jó könyvtárban! A legel- mésebb és legbőlebb emberek egész társasága, a ki- ket egy ezredév minden civilizált országokban pro- dukált, lerakta tanulmányainak és bölcsességének ered- ményeit a legjobb rendben. Az emberek maguk rejte- kezők, megközelíthetetlenek voltak, táretmetlenek, ha zavarták őket, körülbástyázza az etikettel, de a gon- dolat, melyet legjobb barátjuk előtt sem lepleztek le, itt le van írva világos szavakkal a mi számunkra, más korszak idegen emberei számára. Egy könyvtárban sok száz jó barát vesz körül bennünket, de mindnyájukat lekötve tartja ezekben a papir- és bőrcsafatokba valami varázslat és bárha bennünket ismernek s közülük egy- kettő tíz vagy húsz századon át várt ránk és azóta vágyakozik kiönteni a szívét előttünk, mégis az ő tisztító helyük törvénye az, hogy ne beszélhessenek, a míg őket meg nem szólították és minthogy a va- rázsló, mint valami tűzerezredet, mindnyájukat unifor- misba öltöztette, azért az igazra ráakadnunk rendkívül nehéz. Nem három szekrényből kell itt választani, mint a Velencei Kalmárban, hanem félmillióból, me- lyek külsőleg mind egyformák. És mi tudjuk tapasztalásból, hogy ebben a lutriban 50 vagy 100 tételre jut egy nyereség. Így kínálják némán, varázsszal lekötve életük tapasztalásait a holtak is, hogy hasznukra for- dítsák. De ez az egész lutrizás sok és keserves gon- dot ad, sőt lehetetlenné tenné megismerésüket. De im, megjelenik a történetíró s tapasztalatait könnyen, vi- lágosan, készen adja elének. Persze sok függ attól, hogy ki az, aki ezeket a tapasztalásokat megrostálta s ne- künk idekinálta. Dr. Marczali Henrik bizonyára az a tudós, aki erre magyar földön a leghivatottabb. Azért ő szerkesztője a Nagy Képes világtörténetnek s egy- szersmind írója az Ujkor történetének. Egy-egy gaz- dagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona. Füzetenként is kapható 60 fillérréjével. A 143. fizet most hagyta el a sajtót. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Iro- dalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII. Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

Anyakönyvi bejegyzések.

1901. Nov. 23-tól 30-ig.

Születések:

Domokos Imre, Pintér István, Makai István, Palásti Lajos, Forgó András, Szla- pák Mária, Berkes Mihály, Túri Imre, Paróczai János, Perce Jolán, Ferenczi Mihály, Kis Kása Erzsébet, Kovács Mária, Túri Vikória, Kása Katalin, Konkoly Veronika Katalin, Páfi András, Szórfi And- rás, Horti András, Petrovics Mária, Zsuffa István, Drahota Szabó fiú, Náfrádi Mária, Blázsik Dezső, Rác Antal, Vincze Fran- cziska.

Eljegyzések:

Vata Henrik, Miskú Erzsébettel.

Házasság kötések:

Máté Sándor Túri Ágnessel, Kókai And- rás Kallai Pirossal, Madla József Pap Má- riával, Német János Harmai Franczival, Bacsa Sándor Maszlag Máriával, Gulicska Pál Kapás Juliannával, Vincze Lajos Blá- zsik Francziskával, Ötvös Mihály Lajos Juliannával, Gulyás Mihály Szemerédi Má- riával, Eke János Pozsár Franczival, Tyu- kász György Fekete B. Erzsébettel, Boissos Dezső Patai Máriával, Eke János Dósa Franczival, Sági János Szabó Franczival, Deák János Bódi Etelkával, Takács József Sándor Márkus Johannal, Mezei Balázs Kató Erzsébettel, Kókai József Sági Luczával.

Halálozások:

Kallai István 3 év hurutos tüdőlobbanás.

Csernus Etelka 4 hó béhurút. Bukró Nagy Ferencz 1 hó görcsök. Ujszászi Antal József 16 éves hevenyeselellobbanás. Nagy Lajos 14 hó kanyaró. Huszka Mihály 28 napos veleszületett gyengeség. Túri János 19 hó hurutos tüdőlobbanás. Horti András 7 óras cyanosis. Drahota Szabó fiú halva- szült. Blázsik Dezső 2 napos cyanosis. Sándor József 2 év hurutos tüdőlobbanás. Barta Margit 13 hó hurutos tüdőlobbanás. Vas Rókus 4 év kanyaró. Tóth György 7 hó tüdőgümőkór. Sütő Ferencz 11 hó tüdőgümőkór. György Veron 68 éves brightkór.

CSARINOK!

Temetőben.

Alkony ereszkedik a temető tájra... Hideg északi szél cibálja a fákat, Mintha az időnek is valami fájna: Örjögő dühében a fűzekre támad. Oly elhagyott táj ez, — nem háborít semmi; Omolhatik könnyem fehér keresztredre, Hejh, de jó is volna veled megpihetni! Ha csak úgy lehetne! Hejh csak úgy lehetne!

Csoportba verődve kárognak a varjak, Ezek a tanúim... Sajnos te nem látod, Mint hintek a sirra, sárguló avarnak, Hervadó virágnak, hervadó virágot; Hogy ölelem fejfád s nevedet kiáltom Kétségbeesetten: nem felelsz reája, Csak a szél süvöltöz hajlongó faágon, S úgy rémlik előttem nevedet kiáltja.

Besötétül lassan. Valahonnan messze Estimára hívó halk harangszó csendül, Tán azért, hogy lelkem még jobban [lepebbe...]

Hideg borzongás fut testemen keresztül. Kuvik kiabál a kápolna toronyban, Jó szívű kis állat, — biztat engem, látod? S mikor tudta azt hogy szived alig dobban, Hogy meg ne zavarjon, egyet sem kiáltott.

Nyúlánk sirkeresztek merednek az égnek, Midegyikhez szólok, egy sem felel rája: De borzalmas is vagy, be nem vált [remények,

Széttepett szerelmek szomorú hazája! Még utolsó pislan a kezorlet mécsé S kialszik. Körü ltem koromsötét este... Átvillan agyamon dajkák rémmeséje... «Hátha elem jönne, hátha fölkeresne?!»

Nagyon nehéz válni, pedig menni kéne, Öntudatlan bolygok, itt marad az elme; Fagyos homlokodat csókodva, becézve Örömtelen élttem porladó szerelme! Hanem visszatérek, bárhol essem össze Ha e szélvész hord is porszemekint hozzád, Hogy e siri fűnek harmatán fűrészelve Veled egyesüljek, sirba zárt menyország! *Veszélovsky.*

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

EGY HÁRFA CZITERA azonnal eladó Schvarcz Izidor segédjénél. Drasko- vics ház.

639/1901. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz- hirrre teszi, hogy a szegedi kir. törvény- szék 1901. évi 14051. számú végzése követ- keztében Réti Ferencz ügyvéd által képviselt Kraxner Antal javára Kraxner Ferencz és neje Sinkó Erzsébet ellen 1600 korona

